

MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL ÇALGI ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ (KONYA İLİ ÖRNEĞİ)

Yrd. Doç. Dr. Ezgi Babacan
N.E.Ü. Devlet Konservatuarı Piyano Gitar Anasanat Dalı
ezgibabacan@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Gözde Yüksel
N.E.Ü A.K.E.F Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
gozdecoskun@hotmail.com

Doç.Dr. Onur Küçükosmanoğlu
N.E.Ü. Devlet Konservatuarı Piyano Gitar Anasanat Dalı
h_onur_k@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Murat Devrim Babacan
N.E.Ü. Devlet Konservatuarı Piyano Gitar Anasanat Dalı
devrimbabacan@gmail.com

Özet

Bu araştırma müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı çalışma alışkanlıklarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Öğrencilerin çalgı çalışma alışkanlıklarını farklı değişkenler açısından değerlendirebilmek amacı ile araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma örneklemini 2016-2017 eğitim-öğretim yılında N.E.Ü. Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan 126 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin çalgı çalışma alışkanlıklarının belirlenmesinde Küçükosmanoğlu ve diğ. (2016) tarafından geliştirilen "Müzik eğitiminde bireysel çalgı çalışma alışkanlıkları ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin çalgı çalmaya ilgi istek, çalışmaya hazırlık ve çalışmaya değer verme boyutlarında iyi düzeyde, zamanı doğru kullanma ve düzenli çalışma boyutunda ise orta düzeyde çalışma alışkanlıklarına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin yaş, mezun oldukları lise türü, günlük çalışma saati ve bireysel çalgılarına göre çalgı çalışma alışkanlıklarında anlamlı farklılığın olmadığı diğer değişkenlerde alt boyutlarda farklılığın olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Müzik eğitimi, çalgı eğitimi, çalgı çalışma alışkanlıkları, çalgı çalışma alışkanlıkları ölçeği.

A STUDY ON INDIVIDUAL INSTRUMENT STUDY HABITS OF MUSIC EDUCATION DEPARTMENT STUDENTS (SAMPLE OF KONYA CITY)**Abstract**

This research was carried out to examine individual instrument study habits of music education students. In order to be able to evaluate students' instrument study habits in terms of different variables, a relational scanning model was used in this study. The sample of the research consists of 126 students from Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education, Music Education Department in 2016-2017. "The Scale of Instrument Study Habits in Music Education" developed by Küçükosmanoğlu et al. (2016) was applied to determine the instrument study habits of the students. As a result of the research, it has been found out that students have a good level study habits in dimension of desire to playing musical instruments, preparing to study and value of work. Also it has been found out that students have a middle level study habits in dimension of having a

correct use of time and regular studying. No significant difference was found between studying habits and variables.

Keywords: Music Education, Instrument Training, Instrument Study Habits, Scale of Instrument Study Habits.

GİRİŞ

Çalışma alışkanlıkları pek çok eğitimciye göre öğrenci başarısını etkileyen önemli bir eğitim olgusudur (Küçükahmet, 2000; Atılgan, 1998; Nneji, 2002; Erdamar, 2010). Öğrencilerin, okul yaşantılarında edindikleri bilgi ve becerileri kalıcı hale getirebilmesi ve yeni bilgi aktarımının sağlıklı işleyebilmesi için gerekli olan hazır bulunuşluk düzeyinin sağlanabilmesi büyük ölçüde edinilmiş çalışma alışkanlıklarına bağlıdır. Ders çalışma alışkanlığı kısaca; "öğrencilerin sınıf içi etkinliklerde derse katılma biçimi ve sınıf dışı öğrenme çabalarında kendi öğrenmelerini ve dolayısıyla akademik başarısını olumlu yönde etkileyen ders çalışma davranışlarında benimsedikleri yol"olarak tanımlanabilir (Hotaman,2009:531).

Telman'a (1999) göre başarı sadece insanın kabiliyetine ya da çok çalışmasına bağlı bir sonuç olmayıp, aynı zamanda kişinin kendisi için olumlu ve verimli sonuçlar elde ettiği alışkanlıklarına da bağlıdır (Akt:Hotaman, 2009:530). Benzer bir ifadeyle birçok eğitimci çalışma alışkanlık ve becerileri geliştirememiş olmanın başarısızlık ve düşük başarı nedenleri arasında yer aldığını dile getirmektedir (Can, 1992; Vural, 2016; Alicigüzel, 1999).

Köknel (1989:116), çalışma alışkanlığının çocuklukta edinilmesi gereken bir tutum ve davranış biçimi olduğunu ifade etmektedir. Çocukluk döneminde kazanılan bu tutum ve davranış biçimi çocuğun akademik yaşamındaki tüm kademelerde giderek belirginleşerek okul başarısını etkileyen önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Yükseköğretim kademesine gelindiğinde ise öğrencilerin geçmiş yaşantısında edindiği öğrenme alışkanlıkları farklı öğrenme görevlerinde gözlemlenebilir duruma gelir. Çünkü mesleki eğitim alma amacı taşıyan yükseköğretim kademesine gelmiş bir öğrencinin eğitim-öğretim yaşantısına ilişkin geçmiş kazanım ve alışkanlıkları belirginleşmiş, öğrenci kendi bireysel çalışma stratejisini benimsemiş durumdadır. Vural'a (2016:48) göre bu düzeydeki öğrenenler, buldukları alanın özelliklerine göre çalışmalarında o ana kadar edinmiş oldukları çeşitli öğrenme stratejilerini işe koşarlar.

Müzik eğitiminin çalgı eğitimi boyutu da okul öğrenmelerine ek olarak öğrenen bireysel ve düzenli çalışma alışkanlığına sahip olma özelliği gerektirmektedir. Öğrenenin çalgı çalmaya yönelik bilişsel kazanımları okul ortamında artıyor olsa da, devinışsel kazanımların pekiştirilmesi, refleks haline gelebilmesi ve yeni kazanımlara hazır olma durumu büyük oranda bireysel çalgı çalışma alışkanlıklarına bağlıdır. Çimen'e (1994:138) göre, çalgı eğitiminde süreklilik için öğrencinin derslere düzenli devam etmesi ve her gün programlı olarak bireysel çalışma yapması gerekmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilerden bazıları çalgılarına çok çalıştıklarını fakat aynı oranda başarılı olamadıklarını dile getirmektedir. Mertol'a (1996:48) göre bireysel çalışmalarda dikkat edilmesi gereken nokta, çalışmaktan elde edilen verimin, ders çalışmada harcanan sürenin uzunluğuna bağlı olmadığıdır. Ders çalışmada önemli olan zaman ortam olarak materyal ve kaynakları öğrenme amacına yönelik olarak en verimli biçimde kullanmaktır. Özmenteş'e göre (2008:161) ise çalgı eğitiminde başarının sağlanabilmesi için, çalgı çalışma süresinin öğrenci tarafından etkili bir şekilde geçirilmesi, çalgı eğitiminde etkili çalışma ve öğrenme taktikleri, öğrenci başarısının gelişiminin ve çalışma sürecinin tüm aşamalarının, kendi denetiminde gerçekleşmesi gibi konuların çalgı eğitimcileri tarafından önemle ele alınması gerekmektedir.

Müzik eğitiminin önemli bir alt boyutu olan çalgı eğitimi, öğrencilere nitelikli çalgı çalma becerisi kazandırma hedefinin yanı sıra, onlara çalgı eğitimi yolu ile düzenli, planlı ve programlı hareket edebilen bu sayede zamanı verimli kullanabilen bireyler olma yönünde de önemli katkılar sağlamaktadır. Öyle ki nitelikli çalgı çalma becerisine sahip olmak, sabır, dikkat ve tekrar gerektiren

uzun bir süreçtir. Bu süreç içerisinde doğru çalışma alışkanlığı geliştirmek zaman kaybını ortadan kaldıracak gibi öğrenilecek yeni çalgısal becerilerin sağlam temeller üzerine oturtulabilmesi ve gelişimin hızlı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi açısından oldukça önemlidir. Bu noktadan yola çıkarak bu araştırma müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı çalışma alışkanlıklarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli ve Çalışma Grubu

Araştırmada müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin bireysel çalgı çalışma alışkanlıklarını belirlemek ve bu alışkanlıkların yaş, sınıf, cinsiyet, mezun oldukları lise türü, günlük çalışma süresi ve bireysel çalgıları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlandığından ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri, örneklemini ise 2016–2017 eğitim-öğretim yılında I. II. III. ve VI. sınıfa devam eden 126 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş, sınıf, cinsiyet, mezun oldukları lise türü, günlük çalışma süresi ve bireysel çalgılarına ilişkin dağılım tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Öğrencilerin Demografik Özellikleri, Günlük Çalışma Süreleri ve Bireysel Çalgılarına İlişkin Dağılım

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Kız	71	56,35
	Erkek	55	43,65
Toplam		126	100
Mezun Olunan Lise	Düz Lise	19	15,1
	A.G.S. L.	107	84,9
Toplam		126	100
Sınıf	1. Sınıf	37	29,4
	2. Sınıf	35	27,8
	3. Sınıf	29	23,0
	4. Sınıf	25	19,8
Toplam		126	100
Yaş	18-20 Yaş Arası	65	51,6
	21-23 Yaş Arası	52	41,3
	24 ve Üzeri Yaş	9	7,1
Günlük Çalışma Süresi	0-1 Saat Arası	59	46,8
	1-3 Saat Arası	57	45,2
	3 Saatten Fazla	10	8,0
Toplam		126	100
Bireysel Çalgı	Keman	31	24,6
	Flüt	25	19,8
	Viyolonsel	12	9,5
	Viyola	5	4,0
	Gitar	12	9,5
	Bağlama	16	12,7
	Ud	14	11,1
	Kanun	8	6,3
Şan	3	2,4	
Toplam		126	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin %43,65'i erkek, % 56,35'i kız; %84,9'u A.G.S.L, %15,1'i düz lise mezunu, %29,4'ü 1. sınıf, %27,8'i 2. sınıf, %23'ü 3. sınıf ve %19,8'i 4. sınıf

öğrencisidir. Öğrencilerin %51,6'sı 18-20 yaş arası, %41,3'ü 21-23 yaş arası ve %7,1'i 24 yaş ve üzeri; %24,6'sının bireysel çalgısı keman, %19,8'inin bireysel çalgısı flüt, %9,5'inin bireysel çalgısı viyolonsel, %4'ünün bireysel çalgısı viyola, %9,5'inin bireysel çalgısı gitar, %12,7'sinin bireysel çalgısı bağlama %11,1'inin bireysel çalgısı ud ve %6,3'ünün bireysel çalgısının kanundur. Araştırmaya katılan öğrencilerin %46,8'i günde 0-1 saat arası, %45,2'si günde 1-3 saat arası ve %8'i günde 3 saatten fazla çalıştığını belirtmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı çalışma alışkanlıklarının belirlenmesinde Küçükosmanoğlu ve diğ. (2016) tarafından geliştirilen "müzik eğitiminde çalgı çalışma alışkanlıkları ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 18 maddeden ve 4 boyuttan oluşmaktadır. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0,925 ve Bartlett Testi değeri 0,00 bulunmuştur. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0,891; boyutlar bazında güvenilirlik katsayılarına bakıldığında, birinci boyut için Cronbach Alfa güvenilirlik kat sayısı 0,825, İkinci boyut için 0,852, üçüncü boyut için 0,820 ve dördüncü boyut için 0,805 olarak bulunmuştur. Ölçeğin bu örneklem grubu için yapılan güvenilirlik analizinde Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0,84 bulunmuştur. Ölçekte yer alan maddelerin boyutlara göre dağılımı şu şekildedir: 1-7. maddeler çalışmaya değer verme boyutunu, 8-11. maddeler İlgi ve İstek boyutunu, 12-15. maddeler çalışmaya hazırlık boyutunu ve 16-18. maddeler ise zamanı doğru kullanma ve düzenli çalışma boyutunu oluşturmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi SPSS 18 istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Ölçekte yer alan maddeler "Hiç Katılmıyorum", "Çok Az Katılıyorum", "Kısmen Katılıyorum", "Büyük Ölçüde Katılıyorum" ve "Tamamen Katılıyorum" olmak üzere 5'li likert olarak derecelendirilmiştir. 7'si olumsuz 11'i olumlu toplam 18 maddeden oluşan ölçekten alınabilecek en yüksek puan 90, en düşük puan ise 18'dir. Olumsuz maddelerin puanlanmasında, maddelere verilen cevaplar ters çevrilerek hesaplanmaktadır. Bu ölçekle öğrencilerin çalgı çalışmaya verdiği değer, ilgi ve istek ile çalgı çalışmaya hazırlık ve çalışırken zamanı doğru ve verimli kullanma düzeyleri ölçülebilmektedir. Çözümlemelerde yüzde, frekans, ortalama ve standart sapma kullanılmış, değişkenler arasındaki ilişkilerin analizinde varyansların normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov testiyle sınanmıştır. Dağılımın normal olmadığı için iki grubun bağımlı değişkene ilişkin ölçümlerinin karşılaştırılarak iki dağılım arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için Mann Whitney U testi, ikiden fazla grup için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı çalışma alışkanlıkları düzeylerinin cinsiyet, sınıf, yaş, mezun olunan lise ve bireysel çalgı değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğini içeren bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Bireysel Çalışma Alışkanlıklarına Göre Dağılımı

	Ort.	Sd
Çalışma Alışkanlıkları Genel	3,78	0,71
Çalışmaya Değer Verme	3,85	0,84
İlgi ve İstek	3,86	0,82
Çalışmaya Hazırlık	3,90	0,87
Zamanı Doğru Kullanma ve Düzenli Çalışma	3,36	0,81

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin "Genel Çalışma Alışkanlıkları" ($x:3,78$), "Çalışmaya Değer Verme" ($x:3,85$), "İlgi ve İstek" ($x:3,86$) ve "Çalışmaya Hazırlık" ($x:3,90$) aritmetik ortalamalarının "Büyük Ölçüde Katılıyorum"; "Zamanı Doğru Kullanma ve Düzenli Çalışma" aritmetik ortalamalarının ise "Kısmen Katılıyorum" değerlendirme aralığında olduğu görülmektedir. Bu sonuç göre öğrencilerin genel çalışma alışkanlıklarının ve alt boyutlarının (ilgi istek, çalışmaya hazırlık, çalışmaya değer verme)

iyi derecede olduğu, ancak zamanı doğru kullanma ve düzenli çalışma boyutunda orta derece olduğunu göstermektedir.

Tablo 3: Cinsiyet, Mezun Olunan Lise, Yaş, Sınıf, Günlük Çalışma Saati ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre "Genel Çalışma Alışkanlıkları" Düzeylerine İlişkin Mann Whitney U ve Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişkenler		n	Sıra Ort	Sıra Top	U	p
Cinsiyet	Erkek	55	59,10	3250,50	1710,500	0,23
	Kız	71	66,91	4750,50		
Mezun Olunan Lise	Düz Lise	19	62,97	1196,50	1006,500	0,94
	A.G.S.L	107	63,59	6804,50		
Değişkenler		n	Sıra Ort	df	χ^2	P
Sınıf	Lisans 1	37	68,80	3	4,80	0,18
	Lisans 2	35	61,64			
	Lisans3	29	52,21			
	Lisans 4	25	71,36			
Yaş	18-21 Yaş	65	65,74	2	1,931	0,38
	21-23 yaş	52	59,22			
	24 Yaş ve Üzeri	9	72,06			
Günlük Çalışma Süresi	0-1 Saat Arası	59	60,64	2	0,68	0,71
	1-3 Saat Arası	57	66,06			
	3 Saatten Fazla	10	65,75			
Bireysel Çalgı	Keman	31	62,05	8	6,35	0,60
	Flüt	25	70,56			
	Viyolonsel	12	51,75			
	Viyola	5	76,40			
	Gitar	12	56,00			
	Bağlama	16	52,78			
	Ud	14	70,43			
	Kanun	8	69,81			
	Şan	3	83,17			

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin genel çalışma alışkanlıkları düzeyleri arasında cinsiyet (p:0,23), mezun olunan lise (p:0,94), sınıf (p:0,18), yaş (p:0,38), günlük çalışma saati (p:0,71) ve bireysel çalgı (p:0,60) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Tablo 4: Cinsiyet, Mezun Olunan Lise, Yaş, Sınıf, Günlük Çalışma Saati ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre "Çalışmaya Değer Verme" Boyutuna İlişkin Mann Whitney U ve Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişkenler		n	Sıra Ort	Sıra Top	U	p
Cinsiyet	Erkek	55	58,42	3213,00	1673,000	0,16
	Kız	71	67,44	4788,00		
Mezun Olunan Lise	Düz Lise	19	57,68	1096,00	906,000	0,45
	A.G.S.L	107	64,53	6905,00		
Değişkenler		n	Sıra Ort	df	χ^2	p
Sınıf	Lisans 1	37	66,59	3	3,13	0,37
	Lisans 2	35	63,24			
	Lisans3	29	53,97			
	Lisans 4	25	70,34			
Yaş	18-21 Yaş	65	66,41		1,70	0,42

	21-23 yaş	52	58,62	2		
	24 Yaş ve Üzeri	9	70,72			
Günlük Çalışma Süresi	0-1 Saat Arası	59	61,93			
	1-3 Saat Arası	57	64,46	2	0,25	0,88
	3 Saatten Fazla	10	67,25			
Bireysel Çalgı	Keman	31	61,79			
	Flüt	25	72,80			
	Viyolonsel	12	57,00			
	Viyola	5	75,10			
	Gitar	12	51,79	8	5,97	0,65
	Bağlama	16	58,22			
	Ud	14	65,57			
	Kanun	8	58,13			
	Şan	3	90,00			

Tablo 4 incelendiğinde öğrencilerin "Çalışmaya Değer Verme" alt boyutu düzeyleri arasında cinsiyet (p:0,16), mezun olunan lise (p:0,45), sınıf (p:0,37), yaş (p:0,42), günlük çalışma saati (p:0,88) ve bireysel çalgı (p:0,65) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin "Çalışmaya Değer Verme" alt boyutu düzeylerinin belirtilen değişkenlere göre farklılaşmadığı söylenebilir.

Tablo 5: Cinsiyet, Mezun Olunan Lise, Yaş, Sınıf, Günlük Çalışma Saati ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre "İlgi ve İstek" Boyutuna İlişkin Mann Whitney U ve Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişkenler	n	Sıra Ort	Sıra Top	U	p	
Cinsiyet	Erkek	55	60,88	3348,50	1808,500	0,47
	Kız	71	65,53	4652,50		
Mezun Olunan Lise	Düz Lise	19	61,84	1175,00	985,000	0,82
	A.G.S.L	107	63,79	6826,00		
Değişkenler	n	Sıra Ort	df	χ^2	p	
Sınıf	Lisans 1	37	71,00	3	9,12	0,02
	Lisans 2	35	62,77			
	Lisans3	29	47,00			
	Lisans 4	25	72,56			
Yaş	18-21 Yaş	65	68,85	2	3,59	0,16
	21-23 yaş	52	56,20			
	24 Yaş ve Üzeri	9	67,00			
Günlük Çalışma Süresi	0-1 Saat Arası	59	59,58	2	1,36	0,50
	1-3 Saat Arası	57	66,45			
	3 Saatten Fazla	10	69,85			
Bireysel Çalgı	Keman	31	61,37	8	7,52	0,48
	Flüt	25	63,98			
	Viyolonsel	12	53,79			
	Viyola	5	84,20			
	Gitar	12	61,63			
	Bağlama	16	52,91			
	Ud	14	79,00			
	Kanun	8	61,06			
	Şan	3	84,00			

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin "İlgi ve İstek" alt boyutu düzeyleri arasında cinsiyet (p:0,47), mezun olunan lise (p:0,82), yaş (p:0,16), günlük çalışma saati (p:0,50) ve bireysel çalgı (p:0,48) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı, "sınıf" (p:0,02) değişkenine göre ise istatistiksel anlamda bir fark olduğu görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin "İlgi ve İstek" alt boyutu düzeylerinin cinsiyet, mezun olunan lise, yaş, günlük çalışma saati ve bireysel çalgı değişkenlerine göre değişmediği, lisans 3 öğrencilerinin ilgi ve istek düzeylerinin diğer sınıf öğrencilerine göre daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Cinsiyet, Mezun Olunan Lise, Yaş, Sınıf, Günlük Çalışma Saati ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre "Çalışmaya Hazırlık" Boyutuna İlişkin Mann Whitney U ve Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişkenler		n	Sıra Ort	Sıra Top	U	p
Cinsiyet	Erkek	55	55,32	3042,50	1502,500	0,02
	Kız	71	69,84	4958,50		
Mezun Olunan Lise	Düz Lise	19	64,95	1234,00	989,000	0,85
	A.G.S.L	107	63,24	6767,00		
Değişkenler		n	Sıra Ort	df	χ^2	p
Sınıf	Lisans 1	37	69,09	3	7,02	0,07
	Lisans 2	35	55,99			
	Lisans3	29	54,71			
	Lisans 4	25	75,94			
Yaş	18-21 Yaş	65	65,74	2	1,47	0,47
	21-23 yaş	52	59,22			
	24 Yaş ve Üzeri	9	72,06			
Günlük Çalışma Süresi	0-1 Saat Arası	59	59,11	2	1,63	0,44
	1-3 Saat Arası	57	67,17			
	3 Saatten Fazla	10	68,50			
Bireysel Çalgı	Keman	31	67,55	8	7,33	0,50
	Flüt	25	71,88			
	Viyolonsel	12	50,46			
	Viyola	5	58,90			
	Gitar	12	53,79			
	Bağlama	16	50,84			
	Ud	14	68,11			
	Kanun	8	76,00			
Şan	3	63,17				

Tablo 6 incelendiğinde öğrencilerin "Çalışmaya Hazırlık" alt boyutu düzeyleri arasında, mezun olunan lise (p:0,85), sınıf (p:0,07), yaş (p:0,47), günlük çalışma saati (p:0,44) ve bireysel çalgı (p:0,48) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı, "cinsiyet" (p:0,02) değişkenine göre ise istatistiksel anlamda bir fark olduğu görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin "Çalışmaya Hazırlık" alt boyutu düzeylerinin, mezun olunan lise, sınıf, yaş, günlük çalışma saati ve bireysel çalgı değişkenlerine göre değişmediği, kız öğrencilerinin ilgi ve istek düzeylerinin diğer sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Cinsiyet, Mezun Olunan Lise, Yaş, Sınıf, Günlük Çalışma Saati ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre "Zamanı Doğru Kullanma ve Düzenli Çalışma" Boyutuna İlişkin Mann Whitney U ve Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişkenler		n	Sıra Ort	Sıra Top	U	p
Cinsiyet	Erkek	55	67,06	3688,50	1756,500	0,33
	Kız	71	60,74	4312,50		
Mezun Olunan Lise	Düz Lise	19	71,34	1355,50	867,500	0,30
	A.G.S.L	107	62,11	6645,50		
Değişkenler		N	Sıra Ort	df	χ^2	p
Sınıf	Lisans 1	37	68,85	3	1,18	0,75
	Lisans 2	35	62,17			
	Lisans3	29	60,55			
	Lisans 4	25	60,86			
Yaş	18-21 Yaş	65	65,65	2	1,26	0,53
	21-23 yaş	52	62,91			
	24 Yaş ve Üzeri	9	51,33			
Günlük Çalışma Saati	0-1 Saat Arası	59	63,43	2	0,39	0,82
	1-3 Saat Arası	57	64,72			
	3 Saatten Fazla	10	56,95			
Bireysel Çalgı	Keman	31	61,31	8	9,44	0,30
	Flüt	25	62,14			
	Viyolonsel	12	50,96			
	Viyola	5	89,00			
	Gitar	12	65,42			
	Bağlama	16	53,16			
	Ud	14	71,89			
	Kanun	8	85,81			
Şan	3	54,00				

Tablo 7 incelendiğinde öğrencilerin genel çalışma alışkanlıkları düzeyleri arasında cinsiyet (p:0,33), mezun olunan lise (p:0,30), sınıf (p: 0,75), yaş (p: 0,53), günlük çalışma saati (p: 0,82) ve bireysel çalgı (p:0,30) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin "Zamanı Doğru Kullanma ve Düzenli Çalışma" düzeylerinin belirtilen değişkenlere göre değişmediği söylenebilir.

SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin bireysel çalgı çalışma alışkanlıkları incelendiğinde, öğrencilerin çalgı çalmaya ilgi istek, çalışmaya hazırlık ve çalışmaya değer verme boyutlarında iyi düzeyde, zamanı doğru kullanma ve düzenli çalışma boyutunda ise orta düzeyde çalışma alışkanlıklarına sahip oldukları görülmektedir. Müzik eğitiminin önemli bir boyutu olan çalgı eğitiminde başarı için, doğru çalışma alışkanlıkları ve olumlu tutumun önemi düşünüldüğünde ortaya çıkan sonuç sevindiricidir. Bununla birlikte öğrencilerin zamanı daha doğru kullanma ve verimli çalışmaları için daha düzenli çalışma programı oluşturmaları ve çalışma sürelerini kademeli olarak artırmaları önem kazanmaktadır. Müzik eğitimi diğer alanlardan farklı olarak daha fazla süreklilik isteyen ve düzenli çalışmayı gerektiren bir alandır. Çünkü kendine özgü yapısı gereği öğrenciler bu alanı yetenekleri doğrultusunda seçerek, isteyerek gelmektedir, derslerinin yoğunluğu uygulamalıdır ve bununla birlikte çalgı ve ses eğitimi bireysel yapılmaktadır. Bu yapısı doğal olarak öğrencide ilgi istek tutum ve çalışma düzenini etkilemektedir. Farklı anabilim dallarında çalışma alışkanlıklarına yönelik yapılan bir araştırmada, müzik anabilim dalı öğrencilerinin, müzik eğitiminin kendi özel yapısının etkisiyle, diğer anabilim dallarına oranla çalışma alışkanlıklarında daha yüksek motivasyona sahip

oldukları ortaya çıkmıştır (Bay, Tuğluk ve Gençdoğan, 2005:10). Bu alanda Büyükkayıkçı (2004) müzik eğitimi anabilim dalları yaylı çalgı öğrencilerinin günlük bireysel çalışma yöntemlerini incelediği araştırmasında, öğrencilerin sağlık ve keyiflerinin yerinde olması, iyi güdülenmiş olmaları, eseri beğenmelerinin çalışmalarını olumlu yönde; hasta, sıkkın, gergin olmaları, moral bozukluğu yaşamaları ve çalışma ortamının uygun olmamasının olumsuz yönde etkilediğini saptamıştır.

Bireysel çalgı çalışma alışkanlıklarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde çalışmaya hazırlık boyutunda anlamlı farklılığın olduğu, diğer boyutlarda ve genel çalışma alışkanlıklarında anlamlı farklılığın olmadığı saptanmıştır. Çalgı çalışma alışkanlıklarında ilgili ve istekli olma, çalışmaya değer verme ile zamanı doğru ve düzenli kullanmada kız ve erkek öğrencilerin arasında anlamlı farkın olmadığı görülmektedir. Çalgı çalışmaya hazırlık boyutunda kızların erkeklere oranla doğru duruş ve tutuşa dikkat etmede, parmak egzersizleri çalışmada, materyallerini hazırlamada ve çalışma öncesi teknik ve form analizi yapmada daha etkin olduğu görülmektedir. Ders çalışma becerilerine sahip olma açısından kız ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmayan (Bay, Tuğluk, ve Gençdoğan, 2005), bununla birlikte kız öğrencilerin aktif öğrenme düzeyleri ve içsel motivasyon düzeylerinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğunu saptayan (Günaydın, 2011), zaman yönetimi becerileri ve çalışma yöntemleri boyutunda kızların erkeklere oranla puan ortalamalarının daha yüksek olduğu (Sırmacı, 2003) araştırmalara rastlanmıştır.

Öğrencilerin yaşına ve mezun oldukları lise türüne göre genel ve alt boyutlarda bireysel çalgı çalışma alışkanlıklarında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Üniversite öğrencilerinin yaş aralığı birbirine yakın olduğu için ortaya çıkan bu sonuç beklenen bir durumdur. Mezun olunan lise türüne göre öğrencilerin bireysel çalgı çalışma alışkanlıklarının değişmemesi düşündürücü bir sonuç olmuştur. Çünkü üniversitede eğitime başlayan öğrencilerin bir kısmı dört yıllık çalgı eğitimi birikimiyle gelmekte, diğer öğrenciler ise çalgı çalmaya bu kurumda yeni başlamaktadır. Doğal olarak dört yıllık eğitim sonucunda öğrencilerin belirli bir çalgı çalma disiplini ve alışkanlıkları edinmiş olmaları beklenmektedir. Ortaya çıkan bu sonuç şu şekilde yorumlanabilir: Birincisi öğrencilerin güzel sanatlar lisesinde almış olduğu çalgı eğitimi, çalgı çalma disiplini ve alışkanlıklarını edinmek için yeterli düzeyde gerçekleştirmemiştir. Bunun kurumun yeterli imkana sahip olamaması, kurumda çalgı eğitimcisinin olmaması, öğrencinin çalgı çalmaya istek, ilgi, motivasyonunun eksik olması gibi pek çok nedeni olabilir. İkincisi ise üniversitede eğitime başladıkları öğretim elemanının rehberliğinde kısa sürede de olsa benzer çalışma disiplini ve alışkanlıklarını almalarına bağlanmaktadır. Bu sonuç derinlemesine bir araştırma ile tekrar incelenmesi gereken bir durumdur.

Sınıf düzeyine göre çalışma alışkanlıkları incelendiğinde ilgi ve istek boyutunda anlamlı farklılığın olduğu, genel ve diğer alt boyutlarda anlamlı farklılığın olmadığı saptanmıştır. İlgi ve istek boyutunda üçüncü sınıf öğrencilerinin ilgi ve istek düzeylerinin diğer sınıflara göre daha düşük olduğu görülmektedir. Birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin de diğer sınıflara oranla çalgı çalışmaya daha ilgili ve istekli olduğu, çalgı çalışırken sıkılmadan ve mecbur hissetmeden çalışabildiği ve çalgı çalışmanın mesleğine katkısı olduğuna inandığı görülmektedir. Benzer şekilde Erdamar'ın (2010:88) araştırmasında birinci ile son sınıf öğrencileri arasında çalışmaya yönelik tutumları, çalışma stratejileri ve algıları açısından anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Bay, Tuğluk ve Gençdoğan'ın (2005:100) araştırmasında ise sınıf değişkenine göre, son sınıf öğrencilerinin ders çalışma becerilerinin, birinci sınıf öğrencilerinden daha yüksek olduğu görülmüştür. Araştırma sonuçlarından yola çıkarak üniversite birinci sınıf öğrencilerinin yeni bir eğitim kurumuna ve yeni öğretim elemanı ile çalışmaya başlamanın heyecanı ve motivasyonu ile ilgili olduğu düşünülmektedir. Son sınıf öğrencilerinin ilgi ve istek boyutunun yüksek olması, çalgı eğitiminde teknik ve müzikal olarak belirli bir düzeye gelmiş, son sınıfta genellikle çalgılarıyla solo ve orkestra konserlerinde yoğun şekilde performans sergilemekte olmalarına bağlanmaktadır.

Öğrencilerin günlük çalışma saati ve bireysel çalgılarına göre çalgı çalışma alışkanlıklarında anlamlı farklılığın olmadığı saptanmıştır. Bireysel çalgıların türüne göre farklılığın olmaması sonucu araştırmada beklenen ve sevindirici bir durumdur. Çünkü çalgı çalma disiplini her çalgı için ortak pek çok durumu içerisinde bulundurmaktadır. Miksza'ya (2007:372) göre "Çalışma alışkanlıkları ve performans başarıları

arasında bir ilişki bulunmaktadır ve ayrıca kişinin çalışmaya ayırdığı zamanın kalitesi çalmaya ayırdığı zamana göre çok daha önemlidir." Bu nedenle günlük çalışma süresinden ziyade bu süre içerisinde öğrencinin ne oranda verimli çalışabildiği daha önem kazanmaktadır.

Not: Bu çalışma Antalya'da 18-20 Mayıs 2017 tarihlerinde düzenlenen 8'inci Eğitimde Yeni Yönelimler Kongresinde bildiri olarak da değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

Aksu, C., Kurtuldu, M. K. (2015). Müzik Öğretmeni Adaylarının Ders Çalışma Yaklaşımlarının Çeşitli Değişkenlere Göre Değerlendirilmesi. Uluslar Arası Eğitim Bilimleri Dergisi, Eylül 2 (4), 200-213.

Alıcıgüzel, İ. (1999). İlk ve Orta Dereceli Okullarda Öğretim. Aka Yayınları, İstanbul.

Atılğan, M. (1998). Üniversite Öğrencilerinin Ders Çalışma Alışkanlıkları ile Akademik Başarılarının Karşılaştırılması. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep.

Austin, J. R., Berg, M. H. (2006). Exploring Music Practice Among Sixth-Grade Band And Orchestra Students. Psychology of Music, 34 (4), 535-558.

Bay, E., Tuğluk, N., Gençdoğan, B. (2005). Üniversite Öğrencilerinin Ders Çalışma Becerilerinin İncelenmesi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 4 (14), 94-105.

Büyükkayıkçı, G. E. (2004). Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Yaylı Çalgı Öğrencilerinin Günlük Bireysel Çalışma Yöntemleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Can, G. (1992). Akademik Başarısızlık ve Önlenmesi. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.

Çimen, G. (1994). Piyano Eğitiminde Bireysel Çalışma Süreci. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı.

Erdamar (Koç), G. (2010). Öğretmen Adaylarının Ders Çalışma Stratejilerini Etkileyen Bazı Değişkenler. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 38, 82-93.

Günaydın, F. (2011). İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri İle Ders Çalışma Alışkanlıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.

Hotaman, D. (2009). Bazı Kişisel Değişkenlerin Öğrencilerin Bağımsız, Bir Partnerle ve Bir Grupla Çalışma Alışkanlıkları Üzerindeki Etkisinin Araştırılması. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 6 (1).

Köknel, Ö. (1989). Davranış Bilimleri. Bayrak Matbaacılık, İstanbul.

Küçükahmet, L. (2000). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme. Nobel Yayınları, 11. Baskı, Ankara.

Küçükosmanoğlu, H. O., Babacan, E., Babacan, M. D., Yüksel, G. (2016). Müzik eğitiminde bireysel çalgı çalışma alışkanlıkları ölçek geliştirme çalışması, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16, İpek Yolu Özel Sayısı, 2350-2367.

Mertol, İ. Ő. (1996) Sınav Kaygısıyla Verimli Ders Çalışma Tutum ve Alışkanlığının Karşılaştırılması. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Miksza, P. (2007). Effective Practice An Investigation of Observed Practice Behaviors, Self-Reported Practice Habits, and the Performance Achievement of High School Wind Players. Journal of Research Music Education, Winter, 55 (4), 359-375.

Nnenji, L. M. (2002). Study Habits of Nigerian University Students, HERDSA.

Özmenteş, S. (2008). Çalgı Eğitiminde Özdüzenlemeli Öğrenme Taktikleri. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Güz, 9 (16).

Sırmacı, N. (2003). Matematik Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğrencilerinin Ders Çalışma Alışkanlıklarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi, Ekim, 11 (2), 359-366.

Vural, L. (2011) Öğretmen Adaylarının Çalışmalarında Yaşadıkları Öğrenme Sorunları ve Kullandıkları Öğrenme Stratejileri. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 16.